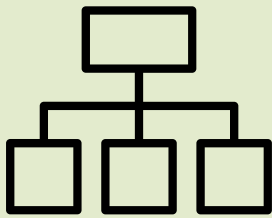

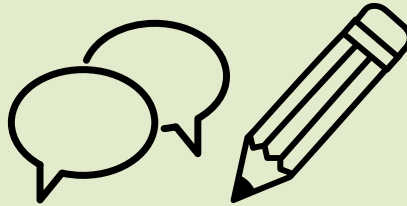
Sinä ja minä

1

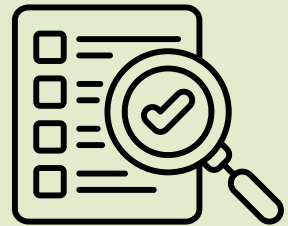
Lärarhandledning

Strukturen
och översikt

Uppgifterna

Facit

Tips och idéer

Innehåll

1.	Förord	4
2.	Sinä ja minä 1 och tilläggsmaterial	5
3.	Innehållsöversikt	6
4.	Struktur	8
	Bilagor att skriva ut som komplement	
	Ordkort	11
	Stödplanscher	12
5.	Handledning + facit	
	1. Moi Vili ja Viivi	13
	2. Koskelan perhe	16
	3. Minulla on veli	19
	4. Kotona	21
	5. Koulussa	26
	6. Vielä kerran (repetition)	31

1. Förord

Hej!

Sinä ja minä 1 är ett anpassat läromedel i A-finska och hör till en läromedelsserie som behandlar olika teman med vardagsanknytning där fokus ligger på att bredda ordförrådet och träna på att använda finska i vardagen. Materialet är utvecklat för elever i behov av stöd och lämpar sig för nybörjarfinska, specialundervisning i den grundläggande utbildningen samt för unga och vuxna som behöver träna grundläggande baskunskaper i finska.

Läromedelsserien grundar sig på läroplanen då varje arbetsbok har en specifik temahelhet som återkopplar till elevens närmiljö och som ger eleven möjlighet att träna den kommunikativa förmågan och hur man kommer vidare från ord till användning i praktiken. *Sinä ja minä* är ett årskursneutralt läromedel som kan fungera som ett komplement till andra läromedel i A-finska. Du kan använda läromedlet när eleven behöver stöd i inläringen, för att träna mer på specifika områden enskilt eller i mindre grupp. Arbetsböckerna kan användas i valfri ordning enligt elevens behov.

Elever med behov av stöd i inläringen behöver ofta anpassade läromedel. De behöver få möjlighet att träna ord och språkanvändning med hjälp av konkreta och tydliga övningar samt repetition. Med hjälp av denna läromedelsserie får eleverna en chans att steg för steg träna grundläggande färdigheter i finska på ett strukturerat och tillgängligt sätt. Tydliga illustrationer och bildordlistor fungerar som ett visuellt stöd vilket ökar tillgängligheten för elever med behov av stöd i inläringen.

Sinä ja minä är ett projekt som tagits fram för att möta de faktiska behoven ute i skolorna. Arbetet har möjliggjorts genom finansiering från Utbildningsstyrelsen. Vi vill tacka våra samarbetspartners för ett gott samarbete. Tack till speciallärare Jessica Granfors, som tillsammans med Lärum utarbetat materialet, samt till Hanna Björkqvist som gjort illustrationerna och layouten. Vi vill även rikta ett varmt tack till alla lärare som deltagit i processen och delat med sig av värdefull respons längs vägen.

Vi hoppas att detta material blir ett stöd i din undervisning och hjälper dina elever att utveckla sina grundläggande kunskaper i finska.

2. Sinä ja minä 1 och tilläggsmaterial

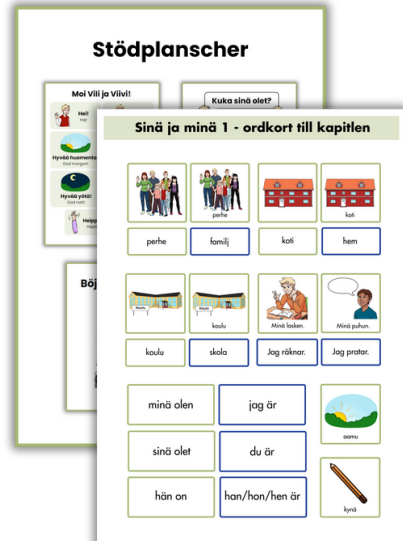
Elevens arbetsbok

Läroarhandledning

Bilagor

Kompletterande material

Material som kan användas för att komplettera undervisningen eller för mera träning!

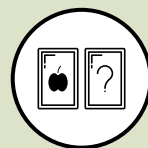
- Materialet hittar du i Lärums materialbank: larum.fi/finska
- Memorykorterna kan du köpa i Lärums webbshop: shop.larum.fi
 - Handledning, arbetsblad och ordloopar kan du ladda ner på: larum.fi/minne_sinne_memory

Digitala läromedlet Minne ja sinne

- digitalt läromedel
- kompletterande arbetsblad

Minne & Sinne memoryspel

- 4 memoryspel
- handledning med tips och idéer
- arbetsblad
- ordloopar

3. Innehållsöversikt

	Kapitel	Tema	Fraser
1.	Moi Vili ja Viivi! Hej Vili och Viivi!	hälsningsfraser	Hyvää huomenta! Hyvää päivää! Hyvää yötä! Hei! Moi! Nähdään! Heippa!
2.	Koskelan perhe Familjen Koskela	- presentera sig själv - familjeord	minä olen sinä olet hän on Kuka sinä olet? minun nimeni on
3.	Minulla on veli Jag har en bror	- presentera sig själv och vem som hör till familjen - familjeord	minulla on minä olen hän on
4.	Kotona Hemma	- fråga och berätta vad något är - namn på möbler och saker hemma	Mikä tämä on? se on
5.	Koulussa I skolan	- fråga och berätta vad något är - verbböjning enligt person (jag) - skolord	Mikä tämä on? tämä on Mitä sinä teet? minä puhun minä lasken minä istun
6.	Vielä kerran En gång till	att hälsa och berätta om sig själv (hälsningsfras, namn, ålder, familj)	Hei! Moi! Hyvää huomenta! osv. minun nimeni on minä olen se on tämä on minulla on

Ord: Jag lär mig	Ord: Bra att veta	Grammatik
Hyvää huomenta! Hyvää päivää! Hyvää yötä! Hei! Moi! Nähdään!	aamu päivä ilta yö äiti isä Heippa! Nuku hyvin!	
minä olen sinä olet hän on Hau! Kuka sinä olet? Minun nimeni on äiti isä perhe koira		• Personpronomen (minä, sinä, hän) • Böja verbet olla
minulla on hän on sisko veli	vuotta kolme yhdeksän kolmetoista viisitoista	• Repetition: minä olen, sinä olet, hän on
Mikä tämä on? se on koti huone pöytä sänky tuoli matto kaappi lelu pallo		
Mikä tämä on? tämä on koulu luokkahuone opettaja oppilas kynä pyyhekumi reppu viivoitin tietokone kirja kello		• Böja verb: grundform → 1 pers. sing. • verb: laskea, puhua, istua
		• repetition: personpronomen • verbböjning

4. Struktur

Arbetsboken är tydlig och strukturerad med återkommande uppgiftstyper och en långsam progression. Grundtanken är att eleverna får träna på samma saker upprepade gånger. Därför bygger arbetsboken på repetition genom varierande uppgifter som tränar samma stoff men på många olika sätt. Uppgifterna har korta instruktioner som förtydligas med symboler så att eleverna känner igen dem och vet hur de ska arbeta med uppgifterna. Som stöd finns även tydliga illustrationer samt bildordlistor.

Tanken är att läraren arbetar tillsammans med elever enskilt eller i små grupper där man tränar på basfärdigheter i finska. Arbetsboken är uppbyggd i sex kapitel där eleverna får träna på t.ex. hälsningsfraser, familjeord samt att berätta om sig själv och sin familj.

Varje kapitel börjar med en ruta som berättar vad som övas i kapitlet (Jag övar). Eleverna blir på så sätt medvetna om vad som tränas. Kapitlet börjar med en inledande text av något slag. Tanken är att läraren går igenom den inledande texten tillsammans med eleverna. Som stöd för inlärningen finns det alltid ordlistor, i regel finns bildstöd till ordlistorna. Det finns ord som eleven ska lära sig (Jag lär mig) och det finns ord som kan vara bra att känna till i sammanhanget (Bra att veta). Till varje kapitel finns det bildkort och ordkort för alla ord som tas upp. Bildkorten och ordkorten kan användas när man tränar på orden. Tips på hur du kan använda bildkorten finns på s. 11 och även i samband med uppgiftsgenomgångarna för varje kapitel.

1. Moi Vili ja Viivi!
Hej Vili och Viivi!

Jag övar

- att hälsa

aamu - morgon

päivä - dag

ilta - kväll

1. Läs
Läs texten i pratbubblorna på sidan 4-5.

Jag lär mig

Hyvää huomenta!	God morgon!	Hei!	Hei!
Hyvää päivää!	God dag!	Moi!	Hei!
Hyvää yötä!	God natt!	Nähdään!	Vi ses!
		ja	och

Bra att veta

aamu morgon	päivä dag	ilta kväll	yö natt
äiti mamma	isä pappa	Heippa! Hej då!	Nuku hyvin! Sov gott!

Kapitlet börjar med en uppgift där eleven ska läsa eller prata. I läsövningen är det elevens tur att läsa texten som läraren tidigare har gått igenom med eleverna. Läsningen kan göras på olika sätt för att variera undervisningen. Här är några idéer på hur man kan träna på att läsa.

- **Surrläsning**

Alla elever läser igenom texten i sin egen takt. Då alla läser låter det som ett surr i klassen.

- **Läs efter läraren**

Läraren läser först, eleverna upprepar det som läraren läst.

- **Parläsning**

Eleverna läser texten parvis eller i små grupper.

- **Individuell läsning**

Eleven läser tyst för sig själv.

- **Turvis läsning**

Eleverna läser turvis en mening eller ett ord i taget.

- **Körläsning**

Alla läser samtidigt i kör.

- **Dramatisera**

Eleverna tilldelas roller och säger det som står i den givna pratbubblan.

I arbetsboken finns det olika slags uppgifter som tränar stoffet på olika sätt. Eleven tränar bland annat genom att skriva, prata, läsa och spela. Genom att prata och spela får eleven träna på att använda orden och fraserna muntligt i olika sammanhang. Tanken är att eleverna får öva på orden och fraserna genom varierande uppgifter, i långsam takt och upprepade gånger. Innan eleven börjar arbeta i boken med en övning kan det vara bra att laborera med ordkort som hör till kapitlet. Till många övningar finns stödrutor men eleven kan också täcka över stödrutorna för att testa om hen redan kan orden och fraserna.

De olika uppgifterna är:

Läs

Dra streck

Skriv

Fyll i

Korsord

Ringa in

Prata

Spela

Utvärdera

Grammatik

Fokus ligger på att utöka ordförrådet och att använda sig av finska i vardagen. Grundläggande grammatik tas trots det upp på några enstaka ställen, exempelvis grammatik som är viktig med tanke på att kunna uttrycka sig mångsidigt på finska. Grammatiken tas upp i form av grammatikrutor. På så sätt finns det en möjlighet att diskutera grammatiken och hur det finska språket är uppbyggt. Här kan läraren själv välja hur ingående hen vill ta upp det med eleverna.

Grammatikruta

	grundform	jag + verbet
att sitta	istua	minä istun
att räkna	laskea	minä lasken
att prata	puhua	minä puhun

Varje kapitel avslutas med en självutvärdering där eleven får fundera över hur väl de kan kapitlets uppställda mål, alltså det som står i *Jag övar* rutan i början av kapitlet.

Självutvärdering

Kan du det här på finska?
Utvärdera dig själv. Färglägg eller ringa in.

Jag kan berätta vad jag heter.

Jag kan säga
jag är, du är och han/hon/hen är.

Arbetsboken avslutas med ett repetitionskapitel. I kapitlet repeteras ord och grammatik som tagits upp i den här arbetsboken.

Bilagor att skriva ut som komplement

Bilagorna, ordkort och stödplanscher, kan du ladda ner och skriva ut från Lärums materialbank: larum.fi/sina_ja_mina

Ord- och bildkort

Ord- och bildkorten kan användas för att mångsidigt träna på orden och fraserna i *Jag lär mig* och *Bra att veta* rutorna. Här några exempel på hur orden kan tränas.

- Kombinera:
 - Bildkort med finsk text + ordkort på finska
 - Bildkort med finsk text + ordkort på svenska
 - Bildkort + ordkort på finska
 - Ordkort på finska + ordkort på svenska
- Spela memory med valfri kombination av kort.
- Plocka upp ett bildkort och skriv ordet på finska i häftet eller på ett papper.
- Lägg bildkorten med eller utan text i en hög med bildsidan neråt. En elev plockar upp ett bildkort och ska säga vad det är på finska. Kan eleven säga det får hen behålla kortet. Sedan är det den andras tur att plocka upp ett kort osv.
- Läraren delar ut bildkorten med eller utan text till eleverna. Eleverna går omkring i klassen. När eleven möter någon ska de visa sina bilder för varandra. Sedan säger de på finska vad den andra har för bild. Därefter byter de kort med varandra och går vidare tills de möter någon annan och gör samma sak igen.
- Spela Kims lek. Lägg ut valfritt antal bildkort med eller utan text. Eleverna får titta på bildkorten en stund innan läraren täcker över bildkorten. Eleverna blundar och då plockar läraren bort ett av bildkorten. Eleverna får gissa vilket bildkort som saknas.
- Placera ut de finska eller svenska ordkorten i rummet. Låt eleven gå till de olika platserna och läsa och översätta orden.
- Placera bildkorten på ett bord eller på tavlan. Ordkorten på finska placeras på golvet längre bort. Eleven plockar upp ett ordkort på finska och går till bordet med bildkort och lägger det under rätt bild.

Stödplanscher

Som bilaga finns stödplanscher för varje kapitel där det mest centrala är sammanfattat. Stödplanschererna kan användas vid genomgång av det centrala innehållet eller som stöd vid muntliga övningar eller enskilt arbete i boken.

Dessa stödplanscher finns att skriva ut:

- Moi Vili ja Viivi! (kapitel 1)
- Böja verbet olla (kapitel 2)
- Minulla on (kapitel 3)
- Mikä tämä on? Se on... Tämä on... (kapitel 4 och 5)
- Böja verb (kapitel 5)

5. Handledning

Här förklaras enskilda övningar i varje kapitel. Vi förklarar inte alla övningar utan endast de vi anser kan behöva en fördjupning eller övningar vi har tips på hur du kan arbeta vidare med innehållet. Varje kapitel avslutas med facit.

1. Moi Vili ja Viivi!

I kapitel 1 tränar eleven på att hälsa.

Börja med att se på uppslaget på s. 4 och 5 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilderna med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkort som finns i bilagan.

Bra att veta

Dessa ord är extra ord som eleven behöver känna till, men som inte tränas desto mera i kapitlet.

1. Läs

Eleven läser texten själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

4. Prata

I denna övning ska eleven träna på att använda sig av hälsningsfraser som passar ihop med det som står i pratbubblan.

Tips!

Jobba vidare med fraserna genom att dramatisera de olika situationerna på bilderna.

5. Prata

I denna övning ska eleven träna på att använda hälsningsfraser som passar ihop med en bild.

Tips!

Gör en lista på hälsningsfraser tillsammans. Eleverna får komma med förslag, de känner kanske till några från tidigare som inte finns med i kapitlet. Listan kan sedan användas i övningen. Stödplanschen med hälsningsfraser kan också användas som stöd.

Öva mera:

I Lärums digitala läromedel Minne ja sinne finns Tema 1: Kotona samt grammatikkursen Tidsuttryck där eleven kan träna vidare på ord eller texter kring teman som har med hem, familj och tider på dygnet att göra. Till det digitala materialet finns också fysiska arbetsblad att skriva ut.

I Minne & Sinne memorykorten finns det ord på personer som man kan träna på för att utöka ordförrådet. Till korten finns även lärarhandledning där läraren kan få tips på hur man kan träna orden på ett varierande sätt.

larum.fi/minne_ja_sinne

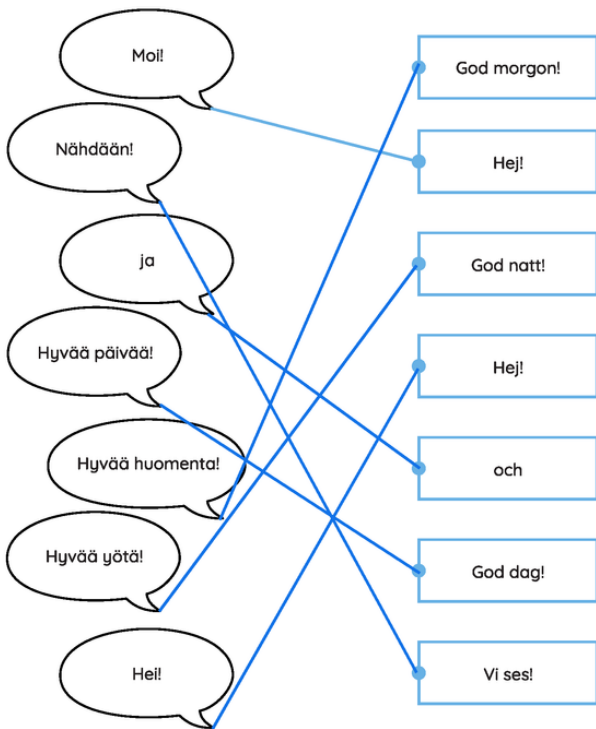
larum.fi/minne_sinne_memory

Facit kapitel 1

2. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

3. Skriv

Skriv på finska.

Exempel:

God morgon! Hyvää huomenta!	God natt! Hyvää yötä!
Hej! Hei! Moi!	Hej! Hei! Moi!
God dag! Hyvää päivää!	Vi ses! Nähdään!
Hei! Moi! Hyvää huomenta! Hyvää yötä! Hyvää päivää! Nähdään!	

6

4. Prata

- Den ena pratbubblan är tom.
- Säg vad personen svarar till ditt par.
- Du kan ta hjälp av bilderna på sidan 4-5.

8

7

2. Koskelan perhe

I kapitel 2 tränar eleven på att berätta vad hen heter och att säga jag är, du är, och han/hon/hen är.

Börja med att se på uppslaget på s. 10 och 11 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilderna med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkort som finns i bilagan.

1. Läs

Eleven läser texten själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

3. Skriv

Eleven skriver uttrycken på finska och kan själv välja mellan **Minä olen** eller **Minun nimeni on**.

4. Prata

I denna övning ska eleven träna på att fråga vem någon är och att svara vem hen är.

Tips!

Eleverna kan fortsätta träna genom att gå runt i klassen och presentera sig själva. När eleven möter en klasskamrat, frågar den ena **Kuka sinä olet**, den andra svarar **Minä olen** och sitt eget namn.

Sidan 14. Minä olen, sinä olet, hän on

Börja med att läsa texten i pratbubblorna tillsammans med eleven. Fundera på vad personerna säger och översätt.

Gå igenom grammatikrutan. Här får eleven bekanta sig med verbet olla i första, andra och tredje person.

8. Spela

I spelet får eleven repetera det stoff hen har fått lära sig i kapitel 1 och kapitel 2. Här tränas både hälsningsfraser och att presentera sig själv.

Öva mera:

I Lärums digitala läromedel Minne ja sinne finns Tema 1: Kotona där eleven kan träna vidare på ord eller texter kring teman som har med hem och familj att göra. Till det digitala materialet finns också fysiska arbetsblad att skriva ut.

I Minne & Sinne memorykortet finns det ord på personer som man kan träna på för att utöka ordförrådet. Till kortet finns även lärarhandledning där läraren kan få tips på hur man kan träna orden på ett varierande sätt.

larum.fi/minne_ja_sinne

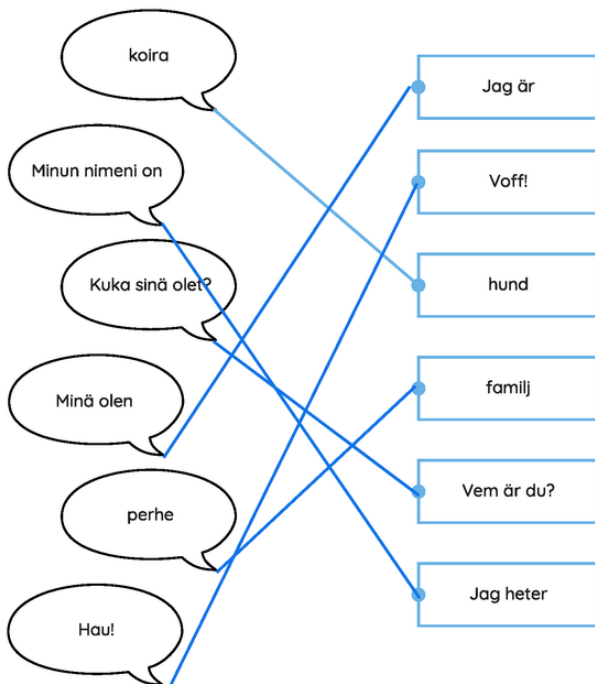
larum.fi/minne_sinne_memory

Facit kapitel 2

2. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

3. Skriv

Kuka sinä olet? Skriv på finska.

Exempel:

Minä olen Vili.	Minä olen/Minun nimeni on Viivi.
	
Vili	Viivi
Minä olen/Minun nimeni on Veera.	Minä olen/Minun nimeni on Valtteri.
	
Veera	Valtteri
Minä olen äiti.	Minä olen isä.
	
Kati	Heikki
Minä olen/Minun nimeni on Osku.	
	
Osku	

Kuka sinä olet	Vem är du?
Minä olen	Jag är
Minun nimeni on	Jag heter

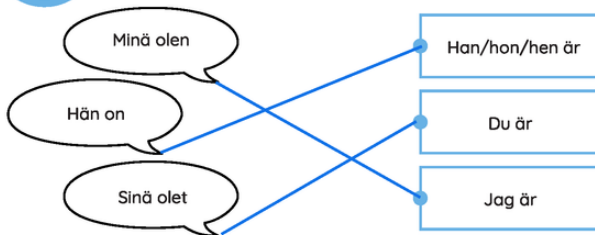
12

13

5. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

6. Skriv

Skriv verbet i rätt form.

Minä olen _____ (är)

Sinä olet _____ (är)

Hän on _____ (är)

7. Fyll i

Skriv ordet inom parentes på linjen.

Minä olen _____ Heikki. (är)

Minä olen _____ koiraa. (hund)

Minun nimeni on _____ Veera. (Jag heter)

Kuka _____ sinä olet? (du)

Minä olen _____ äiti. (mamma)

Hän _____ on Viivi. (är)

Minä olen _____ isä. (pappa)

Sinä _____ olet Valtteri. (är)

3. Minulla on veli

I kapitel 3 tränar eleven på att säga Jag har och hur gammal hen är.

I detta kapitel ligger fokus på **Minulla on** och **Hän on** men i texten repeteras även **Minä olen**. **Minulla on** och **Minä olen** kan vara svåra att skilja, använd stödplanscherna som stöd.

Börja med att se på uppslaget på s. 18 och 19 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilderna med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkort som finns i bilagan.

Bra att veta

Dessa ord är extra ord som eleven behöver känna till, men som inte tränas desto mera i kapitlet.

1. Läs

Eleven läser texten själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

3. Skriv

Eleven skriver meningarna på finska. Eleven kan ta hjälp av *Jag lär mig* rutorna på s. 11 och 19.

Tips!

Före eleven gör uppgiften kan eleven träna med bildkort och öva på att säga **Minulla on**, t.ex. Minulla on koira.

4. Skriv

I denna uppgift får eleven träna på att skriva sin egen ålder på finska. Här kan eleven först träna på siffrorna. Annars kan läraren berätta hur eleven säger sin egen ålder.

Öva mera:

I Minne & Sinne memorykortens kompletterande material finns det ordloopar. Med dem kan eleven träna mera på Minulla on + nya ord. Ord som tränas är t.ex. personer så det går bra att koppla ihop med detta kapitel.

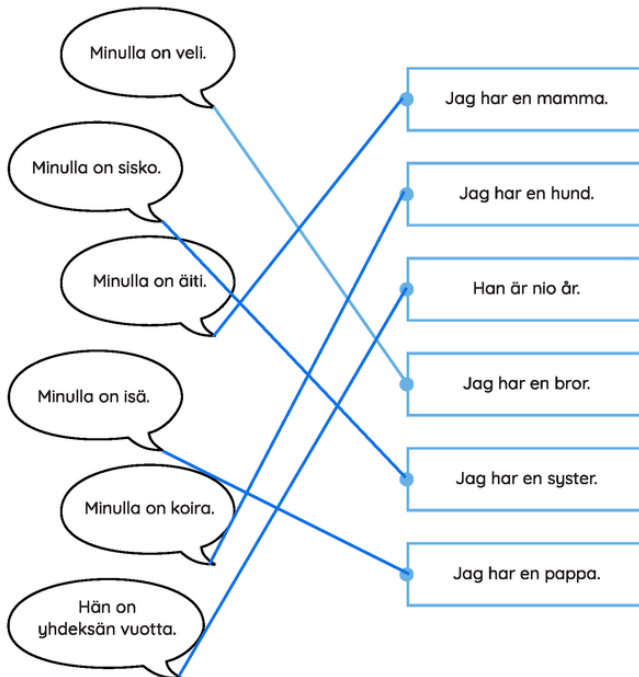
larum.fi/minne_sinne_memory

Facit kapitel 3

2. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

3. Skriv

Skriv på finska.

Exempel:

Example sentences and labels:

- bror → Minulla on veli.
- syster → Minulla on sisko.
- hund → Minulla on koiria.
- bror → Minulla on veli.
- pappa → Minulla on isä.
- mamma → Minulla on äiti.

Minulla on Jag har

20

21

6. Skriv

Översätt orden.

Translations:

- veli → sisko
- bror → syster
- perhe → familj
- koira → hund
- isä → pappa
- äiti → mamma

7. Fyll i

Minulla on isä . (pappa)

Minulla on veli. (Jag har)

Hän on yhdeksän vuotta. (Han är)

Minulla on sisko . (syster)

Minulla on on koiria. (Jag har)

Minulla on äiti . (mamma)

23

4. Kotona

I kapitel 4 tränar eleven på att fråga vad något är och svara vad det är (Mikä tämä on? Se on). Eleven utvecklar även sitt ordförråd med ord på möbler och saker som finns hemma.

Börja med att se på uppslaget s. 26 och 27 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilden med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkorterna som finns i bilagan.

1. Prata

Eleven tränar på fraserna **Mikä tämä on?** och **Se on** samt orden som finns på bilden. Eleven kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

Tips!

Denna övning kan utvecklas genom att plocka fram föremål som eleven kan på finska och i stället för att peka på bilderna i boken pekar eleverna turvis på föremålen som plockats fram. Fokus ligger här på att träna på att fråga vad något är och svara vad det är på finska.

4. Korsord

Eleven skriver det gömda ordet som kommer fram i de färgade rutorna på raden (liikunta).

Eleven ska ta reda på vad ordet betyder, t.ex. genom att slå upp ordet i en ordbok, fråga en kompis, googla det tillsammans med läraren eller få i läxa att fråga hemma.

Tips!

Ni kan också samla nya ord på ett papper som fylls på vartefter eleven stöter på nya ord och tagit reda på vad de betyder. Det blir elevernas egna ordbank.

5. Skriv och rita

Rita ditt eget rum och skriv in sakernas namn på finska. Ta hjälp av ordlistan på s. 27.

Eleven kan till exempel rita sitt rum som en planritning ur fågelperspektiv eller sett från sidan som på bilden på s. 26. När eleven ritat sitt rum ska hen namnge möblerna och sakerna.

Läraren kan lägga fram alla bildkort med det finska ordet från kapitel 4 på ett bord. Eleven kan gå fram till bordet och plocka med sig de kort som hen behöver för att kunna skriva in möblernas och sakernas namn i sin planritning.

Ritar eleven saker eller möbler som inte finns i ordlistan kan hen ta reda på vad de heter på finska till exempel med hjälp av en ordbok eller genom att fråga läraren.

Denna uppgift fungerar också bra som hemläxa och då kan eleven tillsammans med någon där hemma lära sig nya ord.

6. Skriv

Eleven övar på att svara på frågan **Mikä tämä on?** genom att svara med fullständig mening **Se on...**

Fraserna finns i stödrutan men orden ska eleverna nu träna på utan stöd. Behövs det stöd kan eleven titta på ordlistan på sidan 27 eller ta hjälp av ord- och bildkorten som finns i bilaga 4.

8. Prata

Eleverna tränar muntligt på kapitlets ord och fraserna **Mikä tämä on?** och **Se on.**

Tips!

Träna mer genom att lägga bildkorten från bilaga 4 i en hög med bildsidan neråt. Eleven drar upp ett kort och frågar **Mikä tämä on?** Paret svarar **Se on** och saken som finns på bilden.

9. Skriv

Den här övningen är repetition av **Minulla on** från kapitel 3 och repetition av orden i detta kapitel. Frasen finns därför i stödrutan.

10. Prata

Eleven ska nu även muntligt repetera frasen **Minulla on** och repetera orden.

Tips!

Träna mera med bildkorten från bilaga 2 och 3 (familjeord). Lägg bildkorten i en hög med bildsidan neråt. Dra upp ett kort turvis och säg **Minulla on** och det som finns på bilden. Till exempel **Minulla on veli**.

Öva mera:

I Lärums digitala läromedel Minne ja Sinne Tema 1: Kotona kan du träna på mera ord som har med hemmet att göra. Där tas flera rum upp (keittiö, kylpyhuone och olohuone) och där finns även texter att läsa. Till det digitala materialet finns också fysiska arbetsblad att skriva ut.

I Minne & Sinne memorykortens kompletterande material finns det ordloopar. Med dem kan eleven träna mera på Minulla on + nya ord. Ord som tränas är t.ex. djur, fordon och personer.

larum.fi/minne_ja_sinne

larum.fi/minne_sinne_memory

Facit kapitel 4

Jag lär mig

Mikä tämä on	Vad är det här?	Se on	Det är
	koti hem		huone rum
	pöytä bord		sänky säng
	tuoli stol		matto matta
	kaappi skåp		lelu leksaker
	pallo boll		

2. Dra streck
Dra streck till rätt bild.

27

4. Korsord
Fyll i korsordet på finska.

Vilket ord bildas i de färgade rutorna?

liikunta

Ta reda på vad ordet betyder.

3. Skriv
Skriv ordet på finska och svenska under rätt bild.

28

5. Skriv och rita
Rita ditt eget rum och skriv in sakernas namn på finska. Ta hjälp av ordlistan på sidan 27.

6. Skriv
Svara på finska.

Mikä tämä on?	Se on	Mikä tämä on?	Se on
	Se on pallo.		Se on tuoli.
	Se on koti.		Se on sänky.
	Se on lelu.		

7. Dra streck

Dra streck till rätt bild.

Se on pöytä.

Se on huone.

Se on sänky.

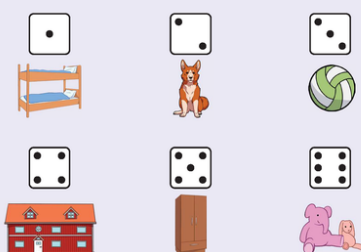
Se on lelu.

Se on kaappi.

8. Prata

- Kasta tärningen turvis med ditt par.
- Ditt par pekar på bilden som finns under det tärningstal du fick och frågar: **Mikä tämä on?**
- Du svarar: **Se on** och namnet på det som finns på bilden.

31

9. Skriv

Svara på finska.

Mitä sinulla on?

Minulla on

Vad har du?

Jag har

Mitä sinulla on? Minulla on tuoli.

stol

Mitä sinulla on? Minulla on huone.

rum

Mitä sinulla on? Minulla on sänky.

säng

Mitä sinulla on? Minulla on pöytä.

bord

Mitä sinulla on? Minulla on lelu.

leksaker

10. Prata

- Peka turvis på sakerna med ditt par.
- Säg: **Minulla on** och saken på bilden.

32

11. Ringa in

Ringa in rätt ord.

Mikä tämä on?

Se on pöytä pallo tuoli

Mikä tämä on?

Se on sänky matto lelu

Mikä tämä on?

Se on matto lelu sänky

Mikä tämä on?

Se on koira pöytä kaappi

Kan du det här på finska?

Utvärdera dig själv. Färglägg eller ringa in.

Jag kan fråga vad något är.

Jag kan svara vad det är.

Jag kan namn på möbler och saker.

33

5. Koulussa

I kapitel 5 tränar eleven på att fråga vad något är och svara det här är (**Mikä tämä on?** **Tämä on**). Eleven bekantar sig med verbböjning genom att böja några verb i 1 person singularis (**minä istun**). Eleven utvecklar även sitt ordförråd med ord som har med skola att göra.

Börja med att se på uppslaget på s. 34 och 35 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilden med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkortet som finns i bilagan.

1. Prata

Eleven tränar på fraserna **Mikä tämä on?** och **Tämä on** samt orden som finns på bilden. Eleven kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

Tips!

Denna övning kan utvecklas genom att plocka fram föremål som eleven kan på finska och i stället för att peka på bilderna i boken pekar eleverna turvis på föremålen som plockats fram. Fokus ligger här på att träna på att fråga vad något är och svara det här är på finska.

4. Korsord

Eleven skriver det gömda ordet som kommer fram i de färgade rutorna på raden (**ruokasali**).

Eleven ska ta reda på vad ordet betyder, t.ex. genom att slå upp ordet i en ordbok, fråga en kompis, googla det tillsammans med läraren eller få i läxa att fråga hemma.

Tips!

Ni kan också samla nya ord på ett papper som fylls på an efter eleven stöter på nya ord och tagit reda på vad de betyder. Det blir elevernas egna ordbank.

5. Skriv

Den här övningen är repetition av **Minulla on** i kapitel 3 och orden i detta kapitel.

Sidan 40. Mitä sinä teet?

Börja med att läsa texten i pratbubblorna tillsammans med eleven. Du kan översätta **Mitä sinä teet?** och eleverna kan fundera på vad barnen på bilden säger. Översätt sedan det som står i pratbubblorna.

Gå igenom grammatikrutan.

Här introduceras man böjer verb i 1 person singularis. Vi har valt vanliga verb som passar i ett skolsammanhang och som böjs regelbundet.

Du kan ta upp verbets personändelse (-n) för minä. I jakande satser läggs personändelsen till i slutet av verbet, som du ser i tabellen.

Ni kan jobba vidare med att fundera på hur man böjer verbet i 2 person singularis (sinä) och 3 person singularis (hän).

Exempel på verbet istua med personändelser för minä (-n), sinä (-t) och hän (vokalförlängning eller ingen ändelse).

Minä istun

Sinä istut

Hän istuu

7. Prata

Eleverna får nu muntligt träna på att berätta vad eleverna på bilden gör. Eleven kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

Tips!

Om ni vill träna mer så finns här några exempel på vanliga verb som böjs regelbundet.

	asua	laulaa	sanoa
minä	asun	laulan	sanon
sinä	asut	laulat	sanot
hän	asuu	laulaa	sanoo

Öva mera:

I Minne & Sinne memorykorten finns det verb som man kan träna på för att utöka ordförrådet. I Minne & Sinne memorykortens kompletterande material finns det ordloopar att ladda ner. Med dem kan eleven träna mera på Mitä sinä teet? + verb i jag form. Du hittar dem i slutet av PDF:en Ordloopar. Det finns också arbetsblad som tränar på att böja verb.

larum.fi/minne_sinne_memory

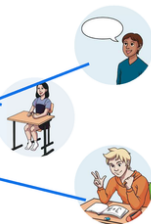
8. Dra streck

Dra streck till rätt bild.

Minä istun.

Minä lasken.

Minä puhun.

9. Skriv

Svara Minä + verbet på bilden.

Mitä sinä teet?

Minä istun.

Mitä sinä teet?

Minä lasken.

Mitä sinä teet?

Minä puhun.

6. Vielä kerran

Det här är ett repetitionskapitel där det centrala från varje kapitel repeteras. Vi har medvetet lämnat bort stödrutor (förutom i uppgift 6) så att eleven ska få testa sina kunskaper. Ord- och bildkorten kan även här användas som stöd ifall det behövs.

Börja med att se på s. 44. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilden med eleverna.

Bra att veta

Dessa ord är extra ord som eleven behöver känna till, men som inte tränas desto mera i kapitlet.

1. Läs

Eleven läser texten själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

6. Skriv och rita

Eleven förbereder sig inför uppgift 7 där hen ska presentera sig själv på finska. Eleven ritar först sig själv och svarar sedan på frågorna i pratbubblorna.

- I första pratbubblan ska eleven svara med en valfri hälsningsfras
- I andra pratbubblan ska eleven skriva vem hen är eller vad hen heter. (Minä olen eller Minun nimeni on)
- I den tredje skriver eleven hur gammal hen är. Eleven kan be om hjälp av läraren.
- I den fjärde får eleven själv välja vad hen vill skriva att hen har. Kan vara till exempel familjemedlemmar, saker eller husdjur.

7. Prata

Eleven ska nu muntligt träna på att presentera sig själva med hjälp av det de skrivit i uppgift 6.

Eleverna kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

Tips!

Eleverna kan få till läxa att presentera sig själv för någon där hemma. Eleven kan också öva att presentera sig själv för ett mjukisdjur.

Facit kapitel 6

2. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

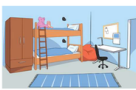
Minulla on	Han/hon/hen är
Hyvää huomenta!	Vi ses!
Tämä on	Jag har
Hän on	God natt!
Minä puhun.	Det här är
Nähdään!	God morgon!
Minä olen	Jag heter
Hyvää yötä!	Jag pratar.
Minun nimeni on	Jag är

45

3. Skriv

Skriv på finska.

 kynä	 koira	 tuoli
 matto	 perhe	 koti
 pyyhekumi	 tietokone	 koulu
 huone	 luokahuone	 opettaja
 oppilas	 kirja	

46

4. Skriv

Svara på finska.

Mikä tämä on? <u>Se on/Tämä on sänky.</u>	Mikä tämä on? <u>Se on/Tämä on pöytä.</u>
Mitä sinulla on? <u>Minulla on lelu.</u>	Mitä sinulla on? <u>Minulla on pallo.</u>
Mitä sinä teet? <u>Minä lasken.</u>	Mitä sinä teet? <u>Minä istun.</u>

5. Skriv

Skriv verbet i rätt form.

Minä olen (är)
 Sinä olet (är)
 Hän on (är)

6. Skriv och rita

Rita dig själv i ramen. Svara i pratbubblorna.

1. Hei!
Hyvää päivää!

2. Kuka sinä olet?
Minun nimeni on...

3. Kuinka vanha sinä olet?
Minä olen yhdeksän vuotta.

4. Mitä sinulla on?
Minulla on sisko, kissa, isä...

Minun nimeni on Jag heter
 Minä olen Jag är
 Minulla on Jag har

7. Prata

Ta hjälp av det du skrivit i uppgift 6 och berätta om dig själv för ditt par.